

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815215732
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3815215732.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. E., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov matky: P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., M. XX/X, zastúpená JUDr. Ingrid Novákovou, advokátkou so sídlom Handlová, ČSA 12 a otca: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., M. XX/X, v konaní o úpravu styku otca s maloletou a o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 2. decembra 2015, č.k. 9P/51/2015-45, v senáte jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa predbežným opatrením upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec si prevezme maloletú od matky pred bytom matky v dňoch 5. a 6.12. 2015, potom v dňoch 10. a 11.12.2015, 15. a 16.12. 2015, 20. a 21.12.2015, 24. a 25.12. 2015 vždy 10.00 hod. a vráti ju v týchto dňoch o 19.00 hod. pred bytom matky. Matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a aj ho umožniť. Súd vo veci návrhu otca o zníženie výživného a úpravu styku nariadil pojednávanie, na ktorom matka odmietala umožniť stretávanie otca s dieťaťom v prípade, že sa počas stretnutia stretne dieťa aj so starými rodičmi maloletej. Ako dôvod uviedla, že starý otec je stíhaný pre vulgárne správanie, ktoré bolo aj v súvislosti so vzťahmi v rodine po rozvode účastníkov. Z výsluchu otca súd zistil, že otec sa s maloletou nestretol od septembra 2015. Matka ako dôvody prečo neumožňovala stretnutia s maloletou uvádzala svoje dohady, že jej spôsobil zdravotné problémy. Tieto dohady žiadnym konkrétnym dôkazom nepodložila. V ďalšom konaní otec maloletej uviedol, že matka ho obvinila z pohlavného zneužívania dieťaťa, čo odôvodnila existenciou výtoku u maloletej ku ktorému sa vyjadrila lekárka maloletej, že nemá žiadnu súvislosť s otcom maloletej, čo nepoprela na pojednávaní ani matka maloletej. Rodičia sa na úprave styku otca s maloletou nedokážu naďalej dohodnúť. Návrhom doručeným súdu sa otec domáhal ďalšej úpravy styku, pretože matka mu neumožňuje stretnutia s maloletou na dlhšie ako pár hodín. Súd vo veci 28.10.2015 nariadil predbežným opatrením stretnutia maloletej s otcom v dňoch 31.10 a 1.11.2015. Následne strany oznámili že nedošlo k dohode o stretávaní sa otca s maloletou a matka oznámila, že dieťa po stretnutí s otcom malo k nej negatívny postoj. Poukázala, že dieťa podľa jej tvrdenia nebolo pripútané, keď ju otec priviezol v autosedačke, čo môže preukázať. Súd vo veci predbežným opatrením upravil styk aj uznesením zo 6.11.2015, podľa ktorého sa uskutočnilo stretnutie otca s maloletou len jedenkrát, s poukazom na údajné ochorenie dieťaťa a OČR matky. Právne vec posúdil podľa § 75 ods. 1, 2, 5, § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm.b/ O.s.p., § 28 ods. 1,2, § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 81 ods. 1 O.s.p. V odôvodnení uviedol, že konštatuje absolútnu ignoráciu práv otca zo strany matky, matka neustále hľadá zámienky, aby sa stretnutia otca s maloletou neuskutočnili, v argumentácii matky nezistil dôvody, pre ktoré by mal byť obmedzený styk otca s maloletou. Vzhľadom na to, že ide o maloleté dieťa v útlom veku, kde hrozí vzájomné odcudzenie otca a maloletej, je naďalej potrebné upraviť pomery účastníkov, a preto súd nariadil toto predbežné opatrenie. Keďže obsahom

tohto rozhodnutia je odovzdanie dieťaťa na čas určený do starostlivosti otca, je rozhodnutie vykonateľné dňom nariadenia.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala odvolanie matka a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zrušil a ponechal úpravu styku otca s maloletou na dohodu rodičov, resp. zmenil tak, že upraví styk otca s maloletou M. v dňoch 5. a 6.12.2015, 10. a 11.12.2015, 15. a 16.12.2015, 20. a 21.12.2015, a dňa 25.12.2015 vždy od 10.00 hod. do 19.00 hod. Súd vydal predbežné opatrenie predčasne bez toho, aby mal aspoň osvedčenú potrebu upraviť styk otca s maloletou v takom rozsahu, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Na pojednávaní konanom dňa 24.11.2015 bolo matke vytkané, že nedodržiava termíny stretávania maloletého dieťaťa s otcom. V súčasnej dobe prebieha styk podľa dohody rodičov. Napriek tomu, že styk mal prebehnúť dňa 1.12.2015, podľa dohody, pričom otec si pre dieťa neprišiel, súd už dňa 2.12.2015 vydal predbežné opatrenie a upravil styk otca. Týmto vylúčil možnosť dohody rodičov a zlepšenie ich komunikácie. Manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené dňa 5.8.2015, rozsudkom č. 13P/27/2015. Obaja účastníci si ešte len zvykajú na vzájomnú komunikáciu a starostlivosť o maloleté dieťa. Prvé Vianoce od rozvodu manželstva, je pre matku maloletej obzvlášť citovo náročné a odtrhnutie maloletej od matky počas vianočných sviatkov nebude vhodné ani pre matku ani pre maloleté dieťa. Je neštandardné upraviť Vianoce tak, že matka nebude mať v starostlivosti dieťa v tak útlom veku ani na Štedrý deň a ani na 1. Sviatok vianočný. Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia súd odôvodnil absolútnou ignoráciou práv otca zo strany matky za účelom zmarenia styku otca s maloletou, pričom tieto tvrdenia nie sú pravdivé. Súd nedostatočne zistil skutkový stav, rozhodol predčasne, nemal osvedčenú naliehavú potrebu upraviť styk otca s maloletou a zasiahol do práv matky napriek tomu, že už v tomto čase boli schopní sa na styku dohodnúť.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v intenciách ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a zistil, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ust. § 220 O.s.p. zmeniť, a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu /ust. § 214 ods. 2 O.s.p./ z týchto dôvodov:

Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým je možné pred začatím konania o veci samej, alebo aj v priebehu konania dočasne upraviť právne pomery medzi účastníkmi konania (§ 74 resp. § 102 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak je treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. Zákon nepredpokladá, že by súd mal vykonávať pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia dokazovanie. Predbežné opatrenie však môže byť nariadené až vtedy, ak bolo preukázané, že existuje potreba upraviť dočasne pomery účastníkov, pričom ostatné rozhodné skutočnosti musia byť aspoň osvedčené a musia sa teda javiť aspoň ako pravdepodobné.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 24.júla 2015, č.k. 13P/27/2015-54 súd manželstvo účastníkov konania rozviedol. Súčasne schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloletá M.a E., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. sumou 120,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, k rukám matky do prvého dňa v mesiaci. Stretávanie sa otca s mal. M. sa ponecháva na vzájomnú dohodu rodičov, ktorú uzavreli na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza s tým, že prvý mesiac po právoplatnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s dcérou za prítomnosti matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.08.2015.

Podaním zo dňa 21.09.2015 žiadal otec o zníženie výživného a úpravu styku s dieťaťom tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend v sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod., v nedeľu od 10.00 hod. do 19.00 hod., každý párný týždeň v utorok od 10.00 hod. do 19.00 hod., v piatok od 10.00 hod. do 19.00 hod., Vianoce každý párný rok 24.12 od 10.00 hod. do 26.12. do 11.00 hod., Silvester a Nový rok každý nepárny rok 31.12. od 10.00 hod. do 2.1. do 11.00 hod., letné mesiace každý rok v júli od 1. dňa od 10.00 hod. do 15. dňa v mesiaci do 19.00 hod., v auguste od 15. dňa od 10.00 hod. do 31. dňa v mesiaci do 19.00 hod. s tým, že otec si vyzdvihne dieťa a matke v stanovený čas.

Z poznatkov, ktoré mal k dispozícii súd prvého stupňa pred svojím rozhodnutím, nie je správny jeho záver, že je potrebná predbežná úprava rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom. Otec v písomne podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia žiadal o úpravu styku v mesiaci december 2015, nakoľko matka mu umožňuje styk len na pár hodín. I napriek tejto skutočnosti súd prvého stupňa bez náležitého zistenia skutkového stavu, po nariadenom pojednávaní dňa 24.11.2015 / ktoré bolo odročené za účelom nariadenia znaleckého dokazovania na posúdenie možností, schopností rodičov striedavo vychovávať maloletú s uvedením, že následne súd účastníkov konania vypočuje k tomu, akým spôsobom by sa dokázali dohodnúť na styku otca s dcérou/ a výsluchu účastníkov konania, opätovne rozhodol predbežným opatrením o úprave styku len na obmedzené časové obdobie a to na mesiac december 2015. Otec vypovedal, že matke umožnil, aby bola s dcérou v nedelu i napriek tomu, ako znelo súdne rozhodnutie. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že styk otca s maloletou prebieha, po vzájomnej dohode s matkou. Termíny stretávania sa menia podľa pracovných povinností otca i matky. Rovnako súd prvého stupňa skonštatoval, že je potrebné vypočuť účastníkov konania k tomu. Akým spôsobom by sa dokázali dohodnúť na styku otca s dcérou, pričom tento úkon mohol súd prvého stupňa vykonať už na nariadenom pojednávaní konanom dňa 24.11.2015.

Odvolací súd poznamenáva, že dieťa má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a je predovšetkým na nich, aby svojím správaním, najmä vzájomnou úctou a toleranciou vytvárali bezkonfliktné prostredie pre realizáciu styku a snažili sa o jednotný výchovný postup. Z písomných podaní obidvoch rodičov je zrejmé, že vzťahy medzi nimi sú v súčasnej dobe problematické, ich podania obsahujú protichodné tvrdenia, odlišné hodnotenia tých istých situácií, avšak dôsledné skúmanie týchto vzťahov si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie predbežného opatrenia.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia nesprávne aplikoval zákonné ustanovenia, § 75 ods. 5 O.s.p., keď z obsahu návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyplýva návrh otca na úpravu styku.

Otec v konaní nepreukázal neodkladnosť rozhodnutia súdu o nariadení predbežného opatrenia a potrebu úpravy styku s maloletým dieťaťom v mesiaci december 2015. Námietky matky, že nie je pravdou, že marí styk otca s maloletou, sú v tomto smere dôvodné. V konaní je jednoznačne preukázané, že styk otca s maloletou prebieha, i keď odlišne, než určil súd v predošlých rozhodnutiach o predbežnej úprave. Vo veci samej je potrebné vykonať dokazovanie za účelom zistenia pracovného času oboch rodičov, a možnosti stretávania sa s maloletou v období, ktoré zodpovedá dennému režimu dieťaťa, vývinovým potrebám, zdravotnému stavu. Úlohou súdu prvého stupňa je vo veci urýchlene konať a rozhodnúť o návrhu otca na zníženie výživného a úpravu styku, pričom súd vydal niekoľko predbežných opatrení o úprave styku, ktoré obsahom zodpovedajú rozhodnutiu vo veci samej a tým zbytočne spôsobuje prieťahy v konaní. Podľa ust. § 176 ods. 3 O.s.p., ak zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Vo veciach určenia mena alebo priezviska maloletého dieťaťa a ustanovenia poručníka maloletému dieťaťu rozhodne súd do 30 dní odo dňa začatia konania. Konanie možno predĺžiť, len ak z vážnych dôvodov a z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy. Súd začne vykonávať úkony na vykonanie dôkazov bezodkladne po začatí konania. Účelom základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorom sa nachádza osoba domáhajúca sa vydania rozhodnutia. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t.j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet).

Inštitút predbežného opatrenia vychádza len z osvedčených a preukázaných zákonných predpokladov, pričom je potrebné akcentovať, že pri posudzovaní rozsahu styku otca s maloletým je primárny záujem maloletého dieťaťa a jeho odôvodnené potreby. Skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre okamžitý zásah súdu formou nariadenia predbežného opatrenia, práve so zreteľom na skutkové okolnosti tvrdené otcom, ktoré neosvedčujú naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov s poukazom na doposiaľ realizovaný styk otca s maloletým dieťaťom. Len samotné tvrdenie otca, že žiada o vydanie predbežného opatrenia, nakoľko matka mu umožňuje styk len na pár hodín, nie je dôvodom na okamžitý zásah súdu.

Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti , v zmysle § 220 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .